

Presidència de la Generalitat

ACORD de 21 de juny de 2024, del Consell, pel qual s'establixen els criteris objectius per a l'assignació del Fons de Cooperació Municipal dels Municipis i Entitats Locals Menors de la Comunitat Valenciana en l'exercici 2024, a conseqüència de l'execució de la sentència del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana de 20 d'abril de 2024. [2024/6219]

Fets

I. El Pla sectorial de Finançament Bàsic del Fons de Cooperació Municipal per a l'exercici 2024, es va aprovar per un acord del Consell de 24 de març de 2023 (DOGV 9567; 03.04.2023).

Este pla sectorial per a l'exercici 2024 va ser impugnat mitjançant el recurs contenciós administratiu número 252/23, interposat per la Diputació Provincial d'Alacant, i es va dictar sentència pel Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana el 20 d'abril de 2024, per la qual s'anul·la l'Acord de 24 de març de 2023, del Consell, pel qual s'aprova el Pla sectorial de finançament bàsic del Fons de Cooperació Municipal per a l'exercici 2024.

II. La Llei 5/2021, de 5 de novembre, reguladora del Fons de Cooperació Municipal dels Municipis i Entitats Locals Menors de la Comunitat Valenciana (d'ara en avant Llei 5/2021), va ser objecte de dos recursos d'inconstitucionalitat. La sentència del Tribunal Constitucional de 26 de setembre de 2023, recaiguda en el recurs d'inconstitucionalitat número 614-2022, va declarar la inconstitucionalitat de l'article 7 de la llei. Este article, que establia les regles de distribució dels recursos econòmics que corresponen a cada entitat beneficiària, mitjançant criteris objectius a desplegar per mitjà de decret del Consell, va ser declarat inconstitucional per infracció de l'article 64.3 de l'Estatut d'Autonomia, en la mesura en què el precepte estatutari disposa taxativament que el Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana ha de crear-se amb els mateixos criteris que el fons estatal. Per a complir la previsió estatutària, el Tribunal Constitucional ha indicat que «a este efecte, s'ha de tindre en compte el que es disposa en els articles 118 *et seq.* LRHL, que preveuen la creació d'un fons complementari de finançament dels ens locals i els criteris de distribució d'este. Estes disposicions estatals, si bé no preveuen, en sentit estricte, criteris de distribució en relació amb els grans municipis, sí que ho fan, de manera precisa, en relació amb els de menys de 75.000 habitants, que són, en conseqüència, els que s'hi han de prendre en consideració. A este efecte, segons disposa l'article 124 LRHL, la distribució del 75 % de la participació total es calcula prenent com a referència el criteri de la població, el 12,5 % en funció de l'esforç fiscal mitjà de cada municipi obtingut en el segon exercici anterior al de la llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent, ponderat pel nombre d'habitants de dret (i s'entén, a este efecte, per esforç fiscal mitjà de cada municipi el que per a cada exercici determinen les lleis de pressupostos generals de l'Estat en funció de l'aplicació que pels municipis es faça dels tributs continguts en esta llei), i el 12,5 % restant en funció de l'invers de la capacitat tributària en els termes que establisquen les lleis de pressupostos generals de l'Estat».

III. Amb l'objectiu de complir la sentència del Tribunal Constitucional, mitjançant la Llei 7/2023, de 26 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat, s'ha procedit a modificar l'article 7 de la Llei 5/2021, que ha quedat redactat en els següents termes: «L'assignació dels recursos econòmics que corresponguen a cada entitat beneficiària s'efectuarà mitjançant criteris objectius que seran objecte de desplegament reglamentari mitjançant un decret del Consell, de conformitat amb els criteris de distribució establits per l'article 64.3 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana». Això és en la mesura en què el precepte estatutari disposa taxativament que «per a potenciar l'autonomia local sobre la base del principi de subsidiarietat, per una llei de les Corts es crearà el Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana amb els mateixos criteris que el fons estatal».

El Tribunal Constitucional va indicar que, per a complir la previsió estatutària, s'ha de tindre en compte el que es disposa en els articles

Presidència de la Generalitat

ACUERDO de 21 de junio de 2024, del Consell, por el que se establecen los criterios objetivos para la asignación del Fondo de Cooperación Municipal de los Municipios y Entidades Locales Menores de la Comunitat Valenciana en el ejercicio 2024, como consecuencia de la ejecución de la sentencia del Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana de 20 de abril de 2024. [2024/6219]

Hechos

I. El Plan sectorial de financiación básica del Fondo de Cooperación Municipal para el ejercicio 2024, se aprobó por acuerdo del Consell de 24 de marzo de 2023 (DOGV 9567; 03.04.2023).

Este plan sectorial para el ejercicio 2024 fue impugnado mediante el recurso contencioso administrativo número 252/23, interpuesto por la Diputación Provincial de Alicante, dictándose sentencia por el Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana el 20 de abril de 2024, por la que se anula el acuerdo de 24 de marzo de 2023, del Consell, por el que se aprueba el Plan sectorial de financiación básica del Fondo de Cooperación Municipal para el ejercicio 2024.

II. La Ley 5/2021, de 5 de noviembre, reguladora del Fondo de Cooperación Municipal de los Municipios y Entidades Locales Menores de la Comunitat Valenciana (en adelante Ley 5/2021), fue objeto de dos recursos de inconstitucionalidad. La sentencia del Tribunal Constitucional de 26 de septiembre de 2023, recaída en el recurso de inconstitucionalidad número 614-2022, declaró la inconstitucionalidad del artículo 7 de la ley. Dicho artículo, que establecía las reglas de distribución de los recursos económicos que corresponden a cada entidad beneficiaria, mediante criterios objetivos a desarrollar por medio de un decreto del Consell, fue declarado inconstitucional por infracción del artículo 64.3 del Estatuto de Autonomía, en la medida en que el precepto estatutario dispone taxativamente que el Fondo de Cooperación Municipal de la Comunitat Valenciana debe crearse con los mismos criterios que el fondo estatal. Para dar cumplimiento a la previsión estatutaria, el Tribunal Constitucional ha indicado que «a tal efecto, se ha de tener en cuenta lo dispuesto en los artículos 118 y siguientes LRHL, que prevén la creación de un fondo complementario de financiación de los entes locales y los criterios de distribución del mismo. Estas disposiciones estatales si bien no prevén, en sentido estricto, criterios de distribución en relación con los grandes municipios, sí que lo hacen, de manera precisa, en relación con los de menos de 75.000 habitantes, que son, en consecuencia, los que se han de tomar en consideración. A tal efecto, según dispone el artículo 124 LRHL, la distribución del 75 % de la participación total se calcula tomando como referencia el criterio de la población, el 12,5 % en función del esfuerzo fiscal medio de cada municipio obtenido en el segundo ejercicio anterior al de la ley de presupuestos generales del Estado correspondiente, ponderado por el número de habitantes de derecho (entendiéndose, a estos efectos, por esfuerzo fiscal medio de cada municipio el que para cada ejercicio determinen las leyes de presupuestos generales del Estado en función de la aplicación que por los municipios se haga de los tributos contenidos en esta ley), y el 12,5 % restante en función del inverso de la capacidad tributaria en los términos que establezcan las leyes de presupuestos generales del Estado».

III. Con el objetivo de dar cumplimiento a la sentencia del Tribunal Constitucional, mediante la Ley 7/2023, de 26 de diciembre, de medidas fiscales, de gestión administrativa y financiera, y de organización de la Generalitat, se ha procedido a modificar el artículo 7 de la Ley 5/2021, que ha quedado redactado en los siguientes términos: «La asignación de los recursos económicos que correspondan a cada entidad beneficiaria se efectuará mediante criterios objetivos que serán objeto de desarrollo reglamentario mediante decreto del Consell, de conformidad con los criterios de distribución establecidos por el artículo 64.3 del Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana». Esto es así en la medida en que el precepto estatutario dispone taxativamente que «para potenciar la autonomía local sobre la base del principio de subsidiariedad, por ley de las Corts se crearà el Fondo de Cooperación Municipal de la Comunitat Valenciana con los mismos criterios que el fondo estatal».

El Tribunal Constitucional indicó que, para dar cumplimiento a la previsión estatutaria se debe tener en cuenta lo dispuesto en los artículos

118 i següents del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals.

Així mateix, esta modificació legislativa va eliminar el Pla sectorial de finançament bàsic del fons de cooperació municipal, previst en l'article 5, apartat 1, com a eina de coordinació de les diputacions provincials quant a la determinació del repartiment del Fons de Cooperació Municipal i el seu caràcter obligatori.

IV. Mitjançant una sentència del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana de 20 d'abril de 2024, s'anul·la el Pla sectorial de finançament bàsic del Fons de Cooperació Municipal per a l'exercici 2024, per vulneració dels criteris objectius del fons estatal.

V. En els pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2024 figura la línia pressupostària T0030 en el capítol IV del programa 125A00, Administració local i organització territorial del Consell, Fons de Cooperació Municipal, amb dotació suficient per a complir el present acord.

Fonaments de dret

1. L'article 2 de la Llei 5/2021 estableix: «1. El Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana té per finalitat garantir la suficiència financera de les entitats locals de la Comunitat Valenciana i potenciar la seua autonomia local sobre la base del principi de subsidiarietat, finançant globalment la seua activitat. Este fons es basa en els principis d'objectivitat, transparència, publicitat i equitat, i constitueix un factor d'articulació, equilibri i cohesió territorial. 2. Este fons promourà l'equilibri econòmic dels ens locals de la Comunitat Valenciana i la realització interna del principi de solidaritat, a fi de contribuir al fet que els diferents nuclis i les entitats de població compten amb la dotació adequada per a la prestació dels servicis de competència local.»

2. La nul·litat radical declarada per la sentència del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, i que afecta el Pla sectorial per a exercici 2024, comporta la necessitat d'instrumentar un nou acord del Consell a través del qual es complisca la sentència esmentada i es garantisca la seguretat jurídica i transparència en l'establiment i l'aplicació dels criteris objectius mitjançant els quals s'ha d'efectuar l'assignació anual de la quantia pressupostada per la Generalitat en l'exercici 2024 per a la dotació dels recursos econòmics del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que s'estableix per l'article 64.3 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

3. Atenent el que s'ha exposat en els antecedents de fet, no seria possible l'aprovació d'un nou pla sectorial, fet que és incompatible amb el principi de legalitat en vigor.

4. Davant la necessitat de complir el pronunciament jurisdiccional que afecta el Pla sectorial de l'exercici 2024, i habilitar la corresponent resolució de la persona titular del departament amb competències en administració local, mitjançant la qual es procedix al reconeixement de les quanties corresponents a cada entitat beneficiària, correspon al Consell aprovar els criteris objectius de repartiment.

A tals efectes, s'ha de tindre en compte, tal com ha indicat el Tribunal Constitucional, el que disposen els articles 118 i següents del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, que, a l'hora d'aplicar els criteris de distribució del Fons de Cooperació Municipal, distingix entre:

– Municipis del model de participació en els tributs de l'Estat, per als municipis amb població de dret inferior a 75.000 habitants.

– Municipis del model de cessió d'impostos i Fons Complementari de Finançament, aplicable en els municipis amb població de dret igual o superior a 75.000 habitants o que siguen capital de província o de comunitat autònoma.

A este efecte, s'atendrà el model en què els municipis hagen sigut inclosos per l'Administració general de l'Estat per als lliuraments a compte del sistema de finançament de les entitats locals en l'exercici corresponent.

4.1. Criteris de distribució aplicable als municipis del Model de Participació en els Tributs de l'Estat, per als municipis amb població de dret inferior a 75.000 habitants.

118 y siguientes del Real decreto legislativo 2/2004, de 5 de marzo, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley reguladora de las haciendas locales.

Asimismo, esta modificación legislativa eliminó el Plan sectorial de financiación básica del Fondo de Cooperación Municipal previsto en su artículo 5, apartado 1, como herramienta de coordinación de las diputaciones provinciales en cuanto a la determinación del reparto del Fondo de Cooperación Municipal y su carácter obligatorio.

IV. Mediante sentencia del Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana de 20 de abril de 2024, se anula el Plan sectorial de financiación básica del Fondo de Cooperación Municipal para el ejercicio 2024, por vulneración de los criterios objetivos del fondo estatal.

V. En los presupuestos de la Generalitat para el ejercicio 2024 figura la línea presupuestaria T0030 en el capítulo IV del programa 125A00, Administración local y organización territorial del Consell, Fondo de Cooperación Municipal, con dotación suficiente para dar cumplimiento al presente acuerdo.

Fundamentos de derecho

1. El artículo 2 de la Ley 5/2021 establece: «1. El Fondo de Cooperación Municipal de la Comunitat Valenciana tiene por finalidad garantizar la suficiencia financiera de las entidades locales de la Comunitat Valenciana y potenciar su autonomía local sobre la base del principio de subsidiariedad, financiando globalmente su actividad. Este fondo se basa en los principios de objetividad, transparencia, publicidad y equidad, constituyendo un factor de articulación, equilibrio y cohesión territorial. 2. Este fondo promoverá el equilibrio económico de los entes locales de la Comunitat Valenciana y la realización interna del principio de solidaridad, al objeto de contribuir a que los diferentes núcleos y las entidades de población cuenten con la dotación adecuada para la prestación de los servicios de competencia local.»

2. La nulidad radical declarada por la sentencia del Tribunal Superior de Justicia de la Comunitat Valenciana, y que afecta al Plan sectorial para ejercicio 2024, conlleva la necesidad de instrumentar un nuevo acuerdo del Consell a través del cual se dé cumplimiento a la sentencia citada, y se garantice la seguridad jurídica y transparencia en el establecimiento y la aplicación de los criterios objetivos mediante los cuales se ha de efectuar la asignación anual de la cuantía presupuestada por la Generalitat en el ejercicio 2024 para la dotación de los recursos económicos del Fondo de Cooperación Municipal de la Comunitat Valenciana, de conformidad con lo establecido por el artículo 64.3 del Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana.

3. Atendiendo a lo expuesto en los antecedentes de hecho no cabría la aprobación de un nuevo plan sectorial, hecho que resulta incompatible con el principio de legalidad en vigor.

4. Ante la necesidad de dar cumplimiento al pronunciamiento jurisdiccional que afecta al Plan sectorial del ejercicio 2024, y habilitar la correspondiente resolución de la persona titular del departamento con competencias en administración local, mediante la que se proceda al reconocimiento de las cuantías correspondientes a cada entidad beneficiaria, corresponde al Consell aprobar los criterios objetivos de reparto.

A tales efectos, se ha de tener en cuenta, tal y como ha indicado el Tribunal Constitucional, lo que disponen los artículos 118 y siguientes del Real decreto legislativo 2/2004, de 5 de marzo, por el que se aprueba el texto refundido de la ley reguladora de las haciendas locales, que, a la hora de aplicar los criterios de distribución del Fondo de Cooperación Municipal, distingue entre:

– Municipios del modelo de participación en los tributos del Estado, para los municipios con población de derecho inferior a 75.000 habitantes.

– Municipios del modelo de cesión de impuestos y fondo complementario de financiación, aplicable en los municipios con población de derecho igual o superior a 75.000 habitantes o que sean capital de provincia o de comunidad autónoma.

A estos efectos se atenderá al modelo en que los municipios hayan sido incluidos por la Administración general del Estado para las entregas a cuenta del sistema de financiación de las entidades locales en el ejercicio correspondiente.

4.1. Criterios de distribución aplicable a los municipios del modelo de participación en los tributos del Estado, para los municipios con población de derecho inferior a 75.000 habitantes.

La dotació anual per a 2024 que corresponga als municipis de la Comunitat Valenciana inclosos en este model es distribuirà conforme als criteris següents:

a) El 75 % en funció del nombre d'habitants de dret de cada municipi, segons les xifres de població aprovades pel Govern, que figuren en l'últim padró municipal vigent, ponderades pels següents coeficients multiplicadors:

Estrat	Nombre d'habitants	Coeficients
1	De més de 50.000	1,40
2	De 20.001 a 50.000	1,30
3	De 5.001 a 20.000	1,17
4	Fins a 5.000	1,00

b) El 12,5 % en funció de l'esforç fiscal mitjà de cada municipi obtingut en el segon exercici anterior al de la llei de pressupostos generals de l'Estat corresponent, ponderat pel nombre d'habitants de dret.

A este efecte, s'entendrà per esforç fiscal mitjà de cada municipi el que per a cada exercici determinen les lleis de pressupostos generals de l'Estat en funció de l'aplicació que pels municipis es faça dels tributs continguts en la legislació bàsica reguladora de les hisendes locals.

c) El 12,5 % en funció de l'invers de la capacitat tributària en els termes que establisquen les lleis de pressupostos generals de l'Estat.

Als efectes previstos en este apartat, es prendran en consideració les últimes dades publicades per l'Estat per al càlcul de la liquidació definitiva de la participació en tributs de l'Estat.

Es garanteix als municipis i entitats locals menors de la Comunitat Valenciana que en cap cas el finançament que perceben del Fons de Cooperació Municipal serà inferior al percebut en l'exercici 2022.

4.2. Criteris de distribució aplicable als municipis del model de cessió d'impostos i Fons Complementari de Finançament, per als municipis amb població de dret igual o superior a 75.000 habitants o que siguen capital de província o de comunitat autònoma.

Tenint en compte que, tal com va assenyalar el Tribunal Constitucional en la sentència de 26 de setembre de 2023, les disposicions estatals a les quals remet l'Estatut d'Autonomia per a la creació del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana no preveuen, en sentit estricte, criteris de distribució en relació amb els grans municipis, a fi de no causar a estos cap perjudici pressupostari i/o econòmic, se'ls garanteix per al present exercici la percepció del mateix import que van rebre del Fons de Cooperació Municipal en l'exercici 2022.

4.3. En el supòsit dels municipis que compten amb entitats locals menors, una vegada calculada l'assignació corresponent al municipi conforme a les regles contingudes en els apartats anteriors, esta es distribuirà entre l'ajuntament corresponent i les entitats locals menors amb les quals este compte, en proporció al nombre d'habitants de dret de cada un d'ells.

5. Les diputacions provincials poden voluntàriament adherir-se a la participació en el Fons de Cooperació Municipal per a l'exercici 2024, i en este cas podran distribuir la seua assignació als municipis i entitats locals menors de la seua província utilitzant les regles i criteris de distribució desplegats en el present acord, o bé adoptar el seu propi règim jurídic i regles de distribució.

Per tot això, en virtut de tot el que antecedeix, en aplicació dels articles 29 i 64.3 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, i a proposta del president de la Generalitat, d'acord amb les competències que té atribuïdes en matèria d'administració local en l'article 2 del Decret 10/2023, de 19 de juliol, del president de la Generalitat, pel qual es determinen el nombre i la denominació de les conselleries i les seues atribucions, el Consell, amb la deliberació prèvia en la reunió del 21 de juny de 2024,

La dotación anual para 2024 que corresponda a los municipios de la Comunitat Valenciana incluidos en este modelo se distribuirá con arreglo a los siguientes criterios:

a) El 75 % en función del número de habitantes de derecho de cada municipio, según las cifras de población aprobadas por el Gobierno, que figuren en el último padrón municipal vigente, ponderadas por los siguientes coeficientes multiplicadores:

Estrato	Número de habitantes	Coeficientes
1	De más de 50.000	1,40
2	De 20.001 a 50.000	1,30
3	De 5.001 a 20.000	1,17
4	Hasta 5.000	1,00

b) El 12,5 % en función del esfuerzo fiscal medio de cada municipio obtenido en el segundo ejercicio anterior al de la ley de presupuestos generales del Estado correspondiente, ponderado por el número de habitantes de derecho.

A estos efectos, se entenderá por esfuerzo fiscal medio de cada municipio el que para cada ejercicio determinen las Leyes de presupuestos generales del Estado en función de la aplicación que por los municipios se haga de los tributos contenidos en la legislación básica reguladora de las haciendas locales.

c) El 12,5 % en función del inverso de la capacidad tributaria en los términos que establezcan las leyes de presupuestos generales del Estado.

A los efectos previstos en este apartado se tomarán en consideración los últimos datos publicados por el Estado para el cálculo de la liquidación definitiva de la participación en tributos del Estado.

Se garantiza a los municipios y entidades locales menores de la Comunitat Valenciana que en ningún caso la financiación que perciban del Fondo de Cooperación Municipal será inferior a la percibida en el ejercicio 2022.

4.2. Criterios de distribución aplicable a los municipios del modelo de cesión de impuestos y Fondo Complementario de Financiación, para los municipios con población de derecho igual o superior a 75.000 habitantes o que sean capital de provincia o de comunidad autónoma.

Habida cuenta de que, tal y como señaló el Tribunal Constitucional en su sentencia de 26 de septiembre de 2023, las disposiciones estatales a las que remite el Estatuto de Autonomía para la creación del Fondo de Cooperación Municipal de la Comunitat Valenciana no prevén, en sentido estricto, criterios de distribución en relación con los grandes municipios, con el objeto de no causar a estos perjuicio presupuestario y/o económico alguno, se les garantiza para el presente ejercicio la percepción del mismo importe que recibieron del Fondo de Cooperación Municipal en el ejercicio 2022.

4.3. En el supuesto de los municipios que cuentan con entidades locales menores, una vez calculada la asignación correspondiente al municipio conforme a las reglas contenidas en los artículos anteriores, esta se distribuirá entre el ayuntamiento correspondiente y las entidades locales menores con las que este cuente, en proporción al número de habitantes de derecho de cada uno de ellos.

5. Las diputaciones provinciales pueden voluntariamente adherirse a la participación en el Fondo de Cooperación Municipal para el ejercicio 2024, en cuyo caso podrán distribuir su asignación a los municipios y entidades locales menores de su provincia utilizando las reglas y criterios de distribución desarrolladas en el presente acuerdo o bien adoptar su propio régimen jurídico y reglas de distribución.

Por todo ello, en virtud de todo cuanto antecede, en aplicación de los artículos 29 y 64.3 del Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana, y a propuesta del presidente de la Generalitat, de acuerdo con las competencias que tiene atribuidas en materia de administración local en el artículo 2 del Decreto 10/2023, de 19 de julio, del presidente de la Generalitat, por el que se determinan el número y la denominación de las consellerias y sus atribuciones, el Consell, previa deliberación en la reunión del 21 de junio de 2024,

ACORDA

Aprovar les regles i criteris de distribució del Fons de Cooperació Municipal dels Municipis i Entitats Locals Menors de la Comunitat Valenciana corresponents a l'exercici 2024, de conformitat amb el que s'ha exposat en el fonament de dret 4 del present acord.

Alacant, 21 de juny de 2024

La consellera secretària,
SUSANA CAMARERO BENÍTEZ

ACUERDA

Aprobar las reglas y criterios de distribución del Fondo de Cooperación Municipal de los Municipios y Entidades Locales Menores de la Comunitat Valenciana correspondientes al ejercicio 2024, de conformidad con lo expuesto en el fundamento de derecho 4 del presente acuerdo.

Alicante, 21 de junio de 2024

La consellera secretària,
SUSANA CAMARERO BENÍTEZ